

Särredovisning för VA-verksamheten år 2024

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna. Vid sitt sammanträde den 24 mars 2025 fastställde kommunfullmäktige i Norsjö kommun denna särredovisning för VA-verksamheten avseende år 2024. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamheten.....	3
Betydande händelser under året	3
Mål	4
Finansiella mål	4
Ekonomi	4
Investeringar.....	5
Taxor	6
Verksamhetsmätt	6
Finansiella rapporter.....	7
Redovisningsprinciper.....	7
Intäkter från VA-taxan	7
Investeringsfond	7
Materiella och immateriella anläggningstillgångar.....	8
Finansnetto	8
Avsättning pensioner.....	8
Fördelning av gemensamma kostnader	9
Resultaträkning (tkr)	10
Balansräkning (tkr).....	11
Noter (tkr).....	12

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) i Norsjö kommun är organiserad under Kommunstyrelsen inom verksamhetsområdet Kommunal utveckling med ledningsfunktion, direkt personal samt administration som delas med annan verksamhet i kommunen. Antal anställda i VA-verksamheten den sista december 2024 var 4 personer varav 4 män och 0 kvinnor.

VA-verksamheten ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av verksamhetens VA-anläggningar. Dricksvatten produceras i åtta egna vattenverk inom kommunen. Avloppsvatten renas i ett (1) avloppsreningsverk i Norsjö, ett (1) i Bastuträsk och sex mindre reningsverk i kommunens byar. VA-systemets ledningsnät (avser huvudledningar) består av cirka 99 km vattenledningar, 62 km spillvattenledningar, 33 km dagvattenledningar, 13 pumpstationer, och 15 LTA-pumpstationer (lätt trycksatt avloppspump för att trycka avloppsvatten till spillvattennätet).

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Norsjö kommuns fullmäktige har inte fastställt särskilda mål för VA-verksamheten förutom att driftbudgeten ska klaras utan kommunala medel. Däremot omfattas VA-verksamheten av kommunens övergripande mål.

Betydande händelser under året

Vattentornet i Bastuträsk har ännu inte kunnat tas i bruk efter branden. Omfattande reparation pågår med sanering och återuppbyggnad av lokalen.

En ny VA-samordnare anställdes, tjänsten kombinerar operativt arbete med mer strategiska och administrativa arbetsuppgifter. Tillträdde efter semestern och har påbörjat ett omfattande utbildningspaket.

VA-delen av investeringsprojektet Åkargatan avslutades under hösten 2024 med bland annat utbyte av huvudledningar på sträckan mellan Nygatan och Solvändan. Den tidigare åtgärdade förrådsvägen fick ny beläggning 2024.

Under året har det uppstått 14 vattenläckor. 5 på kommunens huvudledningar och övriga på fastigheters VA-installation.

I beslut daterat 2023-11-29 förlängde Miljöprövningsdelegationen provotiden till och med den 1 mars 2025 angående slutligt villkor för utsläpp till vatten av totalfosfor från Norsjö avloppsreningsverk. Arbetet med provotidsutredningen pågick under 2024.

Ny ABVA (allmänna bestämmelser för användande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen) antogs i oktober, gäller från och med 2025-01-01.

Kommunfullmäktige beslutade att VA-taxan skulle höjas med i snitt ca 16 % till 2025. En helt ny taxekonstruktion har tagits fram och antagits till 2025. Hur förändringarna slår i kronor och ören beror på typ av fastighet.

Mål

Finansiella mål

Mål	Utfall
Verksamheten ska budgeteras och genomföras inom ramen för VA-taxan, det vill säga utan tillskott av kommunala medel. Överuttag och underuttag ska regleras under de närmaste tre åren.	Årets resultat blev ett underskott med 889 tkr. Inga balanserade överskott återstår från tidigare och därför belastar underskottet kommunens resultaträkning.

Ekonomi

Avgiftsintäkterna uppgick till 10 404 tkr. Jämfört med föregående år är det en ökning med 883 tkr. Detta är något lägre än prognosen eftersom en extra taxehöjning genomfördes efter att budget antagits. Nytt kundhanterings-system och ny taxestruktur ska förhoppningsvis ge underlag för bättre prognoser i framtiden.

Kostnaderna uppgick till 11 293 tkr vilket är 1 348 tkr mer än budgeterat och en ökning med 401 tkr från föregående år. Största kostnadsökningarna jämfört med föregående år är räntekostnaden samt konsulttjänster för provotidsutredningen för Norsjö ARV. Störst budgetavvikelse ligger inom konsulttjänsterna samt reparation och underhåll av anläggningar. Där ingår reparationer efter branden i vattentornet i Bastuträsk 2023 vilket har belastat 2024 års budget.

Ekonomisk utveckling fem år, tkr	2024	2023	2022	2021	2020
Intäkter	10 404	9 521	9 120	9 359	8 983
Driftkostnader exkl. personalkostnader	-6 311	-6 481	-6 022	-5 495	-5 717
Personalkostnader	-2 890	-2 931	-2 836	-3 040	-2 132
Avskrivningar	-1 291	-1 165	-1 121	-1 008	-944
Finansnetto	-801	-315	-245	-270	-294
Resultat före reglering	-889	-1 371	-1 104	-454	-104
Över-/underskottsreglering	0	227	1 104	454	104
Redovisat resultat	-889	-1 144	0	0	0

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 3 202 tkr vilket är cirka 200 tkr lägre än budgeterat. I ett av projekten ingår det en del som avser gator och det har utslutits i summeringen och i tabellerna nedan.

Summa investeringar per år, tkr	2024	2023	2022	2021	2020
Årets investering	3 202	3 487	5 625	4 414	3 295

En sammanställning av årets projekt finns i denna tabell.

Investeringar 2024, tkr	Budget	Utfall	Avvikelse	Status
VA/gata 2022-2032 (35 mnkr)	2 388	2 614	-226	Utgift hittills är aktiverad, fortsätter
Skrapor Mellansedimentering ARV	900	548	352	Arbetet utfört - klart v 3 2025.
Avloppsreningsverk styrsystem	153	40	113	Pågår
Summa	3 440	3 202	238	

Av årets tre planerade projekt pågår samtliga. Det stora VA-projektets utgift som berör VA hittills har aktiverats för avskrivning och förväntas fortsätta kommande år. De andra är pågående i bokslutet, ej klara.

Det fleråriga VA/gata-projekt som startades 2022 pågår. Målet är att fortsätta förnya ledningsnätet på samma sätt som det tidigare projektet. VA-arbetet på Åkargatan avslutades under hösten 2024 med bland annat utbyte av huvudledningar på sträckan mellan Nygatan och Solvändan. Beläggning återstår.

Arbetet med provotidsutredningen för Norsjö ARV har pågått under hela 2024.

Bytet av slamskrapor i mellansedimenteringen i Norsjö avloppsreningsverk har slutförts v 3 2025. Åtgärden blev särskilt akut då ena skrapan havererade i september 2024.

De planerade installationerna av UV-rening i vattenverken i Bastuträsk och Lustigkulla, har skjutits fram på grund av behov av vidare utredning för att få bästa möjliga resultat av åtgärderna.

Taxor

Den 1 januari 2025 förändrades hur kostnaderna i VA-taxan beräknas och fördelas. Vissa kunder får minskade kostnader, medan de ökar för andra. Taxan förändrades utifrån rekommendationer från den nationella medlemsorganisationen Svenskt Vatten. Förändringarna gjordes dels för att på ett bättre sätt följa VA-lagstiftningen, dels för att få till en mer rättvis kostnadsfördelning.

Brukningsavgiften förändrades och delades upp i fyra olika avgifter. En av dessa avgifter är en ny, separat dagvattenavgift, som tydliggör fastighetsägarens kostnader för dagvattenhanteringen. Det är bara fastigheter som ingår i kommunalt verksamhetsområde som ska betala dagvattenavgift.

Alla typer av fritidshus och avgifter för vatten utan mätning har plockats bort från taxan då alla fastigheter ska ha vattenmätare. En enhetlig schablon om 250m³ har införts för de fastigheter där huvudmannen beslutar att vattenförbrukningen inte ska bestämmas genom mätning.

Verksamhetsmått

2024 lades 365 meter ledningsnät om (Åkargatan). I genomsnitt har 1 160 meter ledningsnät (huvudledningar för vatten, spillvatten och dagvatten) lagts om per år mellan 2020-2024.

Nyckeltalsutveckling fem år	2024	2023	2022	2021	2020
Omlagda Vattenledningar, m	179	360	370	1 400	170
Omlagda Spillvattenledningar, m	54	290	345	1 700	170
Omlagda Dagvattenledningar, m	132	170	170	0	290
Nylagda ledningar, m	0	0	0	0	0
Totalt omlagda ledningar, m	365	820	885	3 100	630
Ledningsnätets förnyelsetakt, år	531	237	221	63	311
Antal vattenläckor	14	17	4 (även 3 i avlopp)	8	5
Producerad mängd vatten, tm ³	224	236	244	263	256

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster. En fullständig beskrivning av Norsjö kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning.

Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten. VA-verksamheten utför inga uppdrag utanför verksamhetens huvudmannauppdrag enligt vattentjänstlagen, varför inga kostnader och intäkter som uppstår behöver särredovisas från huvudmannaupdraget.

Intäkter från VA-taxan

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen av självkostnadsprincipen. VA-taxan fastställs av kommunfullmäktige året före budgetåret, vanligen i juni.

Från och med 2017 hanteras VA-verksamhetens överuttag som en särskild post i balansräkningen och ska regleras inom de närmaste tre åren. Överuttag kan regleras genom taxesänkning eller ökad användning av nödvändiga resurser. Underuttag regleras genom taxehöjning eller skattebidrag. Den senaste treårsperioden före år 2017 var det sammanlagda resultatet -37 tkr, vilket inte kommer att regleras.

Vid nyanslutning av enstaka abonnenter intäktsredovisas hela avgiften år 1. Vid exploatering av nya områden periodiseras och intäktsförs anslutningsavgifterna successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs (avskrivs).

Investeringsfond

Enligt vattentjänstlagens § 30 får medel avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar om investeringen finns i en fastställd investeringsplan, den är kalkylerad och att det framgår när medlen är avsedda att tas i anspråk samt att planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek. Investeringen skall komma hela kollektivet tillgodo.

VA-verksamheten har för närvarande ingen investeringsfond.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar

Det bokförda värdet för materiella och immateriella anläggningstillgångar värde utgörs av anskaffningsvärde minskat med avskrivningar.

Anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella och immateriella tillgångar. Avskrivning sker från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett (1) prisbasbelopp. Komponentavskrivningar tillämpas där det är relevant.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Anläggningstyp	Avskrivningstid
Mark	obegränsad livslängd
Vatten och avloppsledningar	50 år
Övriga markanläggningar	25-50 år
Komponentindelade byggnader	10-100 år
Övriga byggnader	20-50 år
Maskiner, tekniska anläggningar	5-40 år
Inventarier	3-15 år
Bilar, andra transportmedel	5-15 år
Immateriella anläggningstillgångar	5 år eller avtalstid

Finansnetto

VA-verksamheten har inga externa lån knutna till sig. Investeringar har hittills finansierats genom kommunens likvida medel. Varje månad beräknas med anledning av det en kalkylränta som belastar verksamheten för de anläggningstillgångar som har ett oavskrivet bokfört värde. Kalkylräntan följer SKR:s rekommenderade räntesats som var 2,5 procent under 2024.

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionsskuld är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg som ingår i personalkostnaden som har fördelats till VA-verksamheten.

Fördelning av gemensamma kostnader

Norsjö kommuns VA-verksamhet är en del av kommunstyrelsens förvaltning och VA-verksamheten samnyttjar därför olika resurser med andra verksamheter i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Enligt Vattentjänstlagen (§ 50) skall principerna för denna fördelning framgå av särredovisningen.

Vilka och hur gemensamma kostnader fördelas till VA-verksamheten framgår i nedanstående tabell.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige och kommunstyrelse	Fördelas ej	
Ekonomiadministration	Årligt fastställt belopp	All ekonomisk administration för VA inkl. fakturering och kravhantering
Personaladministration och övrig administration	Fördelas ej	
Arbetsledning	Årligt fastställt belopp	Del av 2 personer
Ledning	Årligt fastställt belopp	Del av 2 personer, enhetschef och verksamhetschef
VA-personal	Faktisk lönekostnad och kringkostnader	Lön för driftpersonal och ingenjör bokförs direkt inom VA-verksamheten.
Övriga gemensamma maskin- och personal-resurser	Årligt fastställd schablon	Kommunens verkstad, traktorer, övriga maskiner samt lastbil
Städ	Prislista	Liten omfattning
IT, kopiatorer och telefoni	Prislista	Fördelas per dator, maskin och anknytning
Bilpoolsbilar	Prislista	Per nyttjad tid och mil

Resultaträkning (tkr)

Ingår i kommunens resultat- och balansräkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Verksamhetens externa intäkter		54	100
Brukningsavgifter		9 571	8 682
Anläggningsavgifter		0	0
Periodisering av årets anläggningsavgifter		0	0
Periodisering av tidigare års anläggningsavgifter		0	0
Förändring av investeringsfond		0	0
Interna intäkter		779	739
Förändring av kortfristig skuld till abonnentkollektivet		0	227
Summa intäkter		10 404	9 748
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetens externa kostnader		-7 869	-6 353
Interna kostnader		-1 333	-3 059
Avskrivningar		-1 291	-1 165
Summa kostnader		-10 493	-10 577
Verksamhetens resultat	1	-88	-829
Skatteintäkter	2	889	1 144
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader		-801	-315
Resultat efter finansiella poster		0	0
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		0	0

Balansräkning (tkr)

Ingår i kommunens resultat- och balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2024	2023
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar			
Immateriella tillgångar	3	0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4	34 038	32 121
Maskiner och inventarier	5	57	64
Summa anläggningstillgångar		34 096	32 185
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar kommunen		0	0
Kundfordringar externt		1 438	1 044
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		292	271
Summa omsättningstillgångar		1 731	1 315
Summa tillgångar		35 826	33 500
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		0	0
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skuld kommunen		34 947	31 934
Investeringsfond		0	0
Förutbetalda intäkter från anläggningsavgifter		0	0
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		676	1 238
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		203	328
Skuld för överuttag av brukningsavgifter		0	0
Summa skulder		35 826	33 500
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		35 826	33 500

Noter (tkr)

Not 1 Resultatreglering				2024	2023
Sammanlagt resultat senaste treårsperioden				-2 033	-1 144
	Årets utfall före justering	Återförda överuttag	Årets resultat		
Resultat år 2022	-1 104	1 104	0		
Resultat år 2023	-1 371	227	-1 144		
Resultat år 2024	-889	0	-889		
Not 2 Skatteintäkter				2024	2023
Budgeterade skatteintäkter				0	0
Skatteintäkter över/under budget				889	1 144
Skatteintäkter, över (+), under (-)				889	1 144
Not 3 Immateriella tillgångar				2024	2023
Ingående bokfört värde				0	0
Omklassificeringar				0	0
Avskrivningar				0	0
Utgående bokfört värde				0	0
Not 4 Mark byggnader och tekniska anläggningar				2024	2023
Ingående bokfört värde				32 121	29 793
Årets nyanskaffningar				3 202	3 487
Omklassificeringar				0	0
Försäljning/utrangering				0	0
Avskrivningar				-1 285	-1 159
Utgående bokfört värde				34 038	32 121
Not 5 Maskiner, inventarier, fordon				2024	2023
Ingående bokfört värde				64	70
Årets nyanskaffningar				0	0
Försäljning/utrangering				0	0
Avskrivningar				-6	-6
Utgående bokfört värde				57	64

NORSJÖ
kommun

Besöksadress: Storgatan 67

Postadress: 935 81, Norsjö

Telefon: 0918-140 00

E-post: info@norsjo.se

Hemsida: www.norsjo.se

@norsjo

@norsjokommun

www.facebook.com/mittnorsjo